

کالنامہ کتاب

خلاقیت موسیقی

کیوان جعفری نژاد

کتاب لائک

بتھوون

مرکز موسیقی بتھوون شیراز

مجموعه پرسشهای
خلاقیت موسیقی

نویسنده کیوان جعفری نژاد
سال چاپ ۱۴۰۲
نوبت چاپ بیست و دوم

ناشر کارنامه کتاب - تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۶۹۳۲۹
وبسایت www.karnamehketab.com
همه‌ی حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه	جعفری نژاد، کیوان، ۱۳۶۲.
عنوان و نام پدیدآور	خلاقیت موسیقی / کیوان جعفری نژاد.
وضعیت ویراست	ویراست سوم
مشخصات نشر	تهران: کارنامه کتاب، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۳۱۲ ص.، مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۹۶۲-۸۱۷۲-۱۹-۵
وضعیت فهرست نویسی	فینا
یادداشت	چاپ پنجم.
موضوع	موسیقی - راهتمای آموزشی (متوسطه)
موضوع	Music - Study and teaching (Secondary)
موضوع	موسیقی - آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
موضوع	Music - Examinations, questions, etc. (Secondary)
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها
موضوع	Universities and colleges - Iran - Examinations
رده‌بندی کنگره	۸۱۴۹۵ ج ۷ ح ۱/ج ۸ MTV
رده‌بندی دیویی	۷۸۰/۷۶
شماره کتابشناسی ملی	۴۴۰۰۹۴۱

مرکز موسیقی پتهوون شیراز

فهرست

۵	.....	مقدمه
۷	.....	بخش یکم: پرسش نامه
۹	.....	فصل یکم: صوت شناسی
۱۱	.....	فصل دوم: نت‌نگاری
۱۷	.....	فصل سوم: دیزند
۱۹	.....	فصل چهارم: میزان
۲۵	.....	فصل پنجم: فواصل
۴۱	.....	فصل ششم: گام
۶۳	.....	فصل هفتم: آکورد
۷۷	.....	فصل هشتم: اصطلاحات موسیقی کلاسیک
۸۷	.....	فصل نهم: موسیقی دستگاهی ایران
۹۷	.....	فصل دهم: موسیقی قدیم ایران
۱۰۳	.....	فصل یازدهم: بافت و فرم موسیقی
۱۰۵	.....	فصل دوازدهم: تاریخ موسیقی دوران باستان
۱۰۷	.....	فصل سیزدهم: تاریخ موسیقی ایران
۱۲۱	.....	فصل چهاردهم: تاریخ موسیقی کلاسیک
۱۴۷	.....	فصل پانزدهم: سازهای موسیقی کلاسیک
۱۶۳	.....	فصل شانزدهم: سازهای موسیقی ایران
۱۷۱	.....	آزمون‌های جامع
۱۹۷	.....	بخش دوم: پاسخ نامه تشریحی
۳۱۰	.....	پاسخ نامه آزمون‌های جامع

فصل یکم: صوت‌شناسی

۱. مدت زمانی که یک نوسان کامل طول می‌کشد، چه نامیده می‌شود؟
 (۱) طول موج   (۲) بسامد   (۳) دامنه موج   (۴) دوره تناوب
۲. برای نشان دادن «بسامد» از کدام واحد استفاده می‌شود؟
 (۱) ثانیه   (۲) متر   (۳) متر بر ثانیه   (۴) دور بر ثانیه
۳. هر چقدر قطر لوله صوتی کمتر باشد، صدای حاصل از آن ..... خواهد بود.
 (۱) بم‌تر   (۲) زیرتر   (۳) قوی‌تر   (۴) ضعیف‌تر
۴. اصواتی که نواک معین ندارند و بسامد آن‌ها قابل اندازه‌گیری نمی‌باشد، چه نام دارند؟
 (۱) نوفه   (۲) نامطبوع   (۳) ماوراء صوت   (۴) ۲ و ۳ صحیح است.
۵. کدام یک از موارد زیر با «بسامد» رابطه معکوس دارد؟
 (۱) دامنه موج   (۲) طول موج   (۳) دیرند   (۴) ۱ و ۲ صحیح است.
۶. کدام یک از ویژگی‌های اصوات موسیقایی به شمار نمی‌آید؟
 (۱) دامنه   (۲) رنگ صوتی   (۳) زیر و بمی   (۴) شدت
۷. اگر طول یک سیم را با ثابت ماندن دیگر مشخصه‌های آن سه برابر کنیم، چه تغییری در بسامد آن حاصل می‌شود؟
 (۱) یک چهارم می‌شود.   (۲) نصف می‌شود.   (۳) یک سوم می‌شود.   (۴) سه برابر می‌شود.

۸. کیفیت تشخیص بین دو صوت هم بسامد را ..... می نامند.

(۱) طنین (۲) نواک (۳) دینامیک (۴) تواتر

۹. اگر دوره تناوب صوتی $\frac{1}{256}$ ثانیه باشد، بسامد آن چند هرتز خواهد بود؟

(۱) $\frac{1}{128}$ (۲) $\frac{1}{512}$ (۳) ۵۱۲ (۴) ۲۵۶

۱۰. کدام یک از اصطلاحات زیر معادل «شدت» می باشد؟

(۱) Duration (۲) Pitch (۳) Intensity (۴) Timbre

۱۱. اگر دامنه یک موج صوتی کم شود، صدای حاصل چه تغییری خواهد کرد؟

(۱) بم تر می شود. (۲) قوی تر می شود. (۳) زیر تر می شود. (۴) ضعیف تر می شود.

۱۲. کدام یک از گزینه های زیر موجب تشخیص تفاوت صدای ویلن از هورن حتی در اصوات هم بسامد خواهد شد؟

(۱) دیرند (۲) نواک (۳) رنگ صوتی (۴) دینامیک

۱۳. اگر نت «لا» دارای بسامد ۴۴۰ هرتز باشد، بسامد نتی که دو اکتاو زیر تر از آن است چقدر خواهد بود؟

(۱) ۲۲۰ هرتز (۲) ۸۸۰ هرتز (۳) ۱۱۰۰ هرتز (۴) ۱۷۶۰ هرتز

۱۴. کدام یک از گزینه های زیر صحیح می باشد؟

(۱) شدت صوت با دیرند آن ارتباط مستقیم دارد.

(۲) طول یک موج صوتی با دامنه آن رابطه معکوس دارد.

(۳) ضخامت سیم با طول موج حاصل از آن رابطه مستقیم دارد.

(۴) دیرند صدا با نواک آن رابطه مستقیم دارد.

۱۵. کدام یک از گزینه های زیر در ارتباط با «شیوش» صدا است؟

(۱) رنگ صوتی (۲) دیرند (۳) نواک (۴) دینامیک

۱۶. اگر طول یک سیم با ثابت ماندن دیگر مشخصه های آن $\frac{1}{4}$ شود، چه تغییری در بسامد صدای حاصل از آن ایجاد خواهد شد؟

(۱) تغییری نمی کند. (۲) دو برابر می شود. (۳) چهار برابر می شود. (۴) $\frac{1}{4}$ برابر می شود.

۱۷. اصطلاح «تمبر» (Timbre) معادل کدام یک از موارد زیر می باشد؟

(۱) نواک (۲) دیرند (۳) شدت (۴) طنین

فصل دوم: نت‌نگاری

۱۸. نت مقابل چه نامیده می‌شود؟

(۱) سل

(۳) لا

۱۹. نت روبه‌رو چه نامیده می‌شود؟

(۱) سی

(۳) ر

۲۰. کدام یک از کلیدهای زیر «متسوسوپرانو» نام دارد؟

(۲) دو خط چهارم

(۱) سل

۲۱. کلید «دو خط چهارم» چه نامیده می‌شود؟

(۲) کلید باریتون

(۱) کلید آلتو

۲۲. کدام یک از کلیدهای زیر کلید «سوپرانو» می‌باشد؟

(۲) کلید دو خط اول

(۱) کلید سل

۲۳. کدام یک از کلیدهای زیر کلید «باریتون» نام دارد؟

(۲) کلید فا خط چهارم

(۱) کلید فا خط سوم

(۲) فا

(۴) سی

(۲) لا

(۴) سل

(۴) دو خط دوم

(۳) دو خط اول

(۴) کلید تنور

(۳) کلید متسوسوپرانو

(۴) کلید فا خط چهارم

(۳) کلید دو خط دوم

(۴) کلید دو خط چهارم

(۳) کلید دو خط سوم

۲۴. کلید «دو خط سوم» چه نام دارد؟

- (۱) کلید متسوسوپرانو (۲) کلید آلتو (۳) کلید تنور (۴) کلید باریتون

۲۵. کدام یک از گزینه‌های داده شده نمایانگر نت «می» می‌باشد؟

(۱) (۲) (۳) (۴)

۲۶. کدام یک از گزینه‌ها نت «لا» را نشان می‌دهد؟

(۱) (۲) (۳) (۴)

۲۷. کدام یک از گزینه‌های زیر نمایانگر نت «دو» روی خطوط حامل می‌باشد؟

- (۱) روی خط سوم با کلید سل (۲) روی خط اول با کلید دو خط چهارم
(۳) بین خط چهارم و پنجم با کلید سل (۴) بین خط دوم و سوم با کلید فا خط چهارم

۲۸. کدام یک از کلیدهای زیر برای نوشتن اصواتی با بسامد پایین مناسب‌تر است؟

- (۱) کلید دو خط چهارم (۲) کلید دو خط اول (۳) کلید سل (۴) کلید فا خط سوم

۲۹. کدام یک از کلیدهای زیر برای نوشتن اصواتی با بسامد بالاتر مناسب است؟

- (۱) فا خط سوم (۲) فا خط چهارم (۳) دو خط اول (۴) دو خط چهارم

۳۰. کدام یک از کلیدهای زیر برای نشان دادن اصواتی با طول موج بلند مناسب‌تر است؟

- (۱) کلید دو خط چهارم (۲) کلید فا خط سوم (۳) کلید سل (۴) کلید دو خط اول

۳۱. در کدام گزینه ترتیب کلیدها از بم به زیر صحیح می‌باشد؟

- (۱) کلید سل - فا خط سوم - فا خط چهارم
(۲) کلید دو خط دوم - دو خط سوم - دو خط چهارم
(۳) کلید فا خط سوم - دو خط اول - سل
(۴) کلید فا خط چهارم - دو خط سوم - کلید دو خط چهارم

۳۲. در کدام گزینه ترتیب کلیدها از زیر به بم صحیح است؟

- (۱) فا خط سوم - دو خط سوم - سل
(۲) دو خط دوم - دو خط چهارم - فا خط چهارم
(۳) سل - دو خط سوم - دو خط دوم
(۴) فا خط سوم - فا خط چهارم - دو خط چهارم

علینقی وزیری (۱۳۵۸-۱۲۶۵)

کتابخانه

وی نوازنده تار و شاگرد اساتیدی مانند آقا حسینقلی و درویش خان و از فرزندان بی‌بی خانم استرآبادی - نویسنده، بنیان‌گذار اولین دبستان دخترانه و یکی از نخستین پیشگامان حقوق زنان ایران - بود. او پس از پایان جنگ جهانی اول به اروپا رفت و پس از تحصیل در فرانسه و آلمان به ایران بازگشت. در سال ۱۳۰۲ مدرسه عالی موسیقی را در تهران تأسیس کرد و در ۱۳۰۳ در محل مدرسه عالی موسیقی، کلوب موزیکال را برپا ساخت که هفته‌ای یک‌بار در آنجا با شاگردان خود به اجرای کنسرت می‌پرداخت. از ابتکارات مهم کلنل وزیری، ابداع دو علامت سری و کرن است که هر نته را یک چهارم پرده زیر یا بم می‌کند. او در همین راستا گامی را معرفی کرد که شامل بیست و پنج نت و ۲۴ فاصله ربع‌پرده‌ای بود و آن را گام جهانی یا گام کروماتیک ایرانی نامید. وزیری کتاب‌های زیادی تألیف کرده است که از میان آن‌ها می‌توان به «دستور تار»، «موسیقی نظری»، «آواشناسی» و «صنایع مستظرفه» و از آثارش می‌توان به «دخترک ژولیده»، «بندباز»، «حاضریش»، «ژیمناستیک موزیکال»، «سمفونی شوم»، «سمفونی موسی و شبان» و «سمفونی نفت» (در جریان مبارزات مصدق) اشاره کرد.

کلامه کتاب

9 789648 172195

پتهوون

مرکز موسیقی پتهوون شیراز